ſenſit. Quem cū in ignē iterum vellent ia-
ctare eripit⁊ deus in apl'o ſuo mirifice col
laudat. Item mercatores qui vadunt per
terras. Vñ legitur ꝙ quidā ab hoſtib⁹ et
raptorib⁹ ꝑſecutus beatū Jacobū deuo
te inuocauit: Tunc apl's inter eū ⁊ hoſtes
ꝗ eum acrius inſequēdo cape intendebāt
apparuit ⁊ hoſtib⁹ eū ſex leucis inſequenti
bus clypei ſui ꝓtectione liberauit. Itēꝫ ca
ptiuis pōt ſubuenire. Vñ quidā captus
⁊ in ꝓfundū turris ab inimicis iniectus et
captiu⁹ deuote inuocauit ſanctū Jacobū
cui apparuit ⁊ eū ad ſummitatē turris ele
uauit. ⁊ a ſublimitate turris ꝗ ſublimitas
xliiij cubitoꝝ erat vſqꝫ ad terrā vnū ſaltū
faciēs incolumis penit⁹ euaſit. Itē legit̄ ꝙ
viginti chriſtiani a ſarracenis ſunt capti ꝗ
deuote inuocauerunt ſanctū Jacobum et
ipſe apparuit eis dicēs: Ecce aſſuꝫ quē vo
caſtis ⁊ ſoluit vincula eorum. ⁊ eos libere
abire fecit. Item ſuccurit in piculo maris.
Vñ quidaꝫ pegrin⁹ a hieroſolymis redi
ens ſup oram nauis ſedēs cecidit cui bea
tuꝫ Jacobū altis vocib⁹ implorāti quidā
ſocius ipſius clypeū ſuū in mare ꝓiecit di
cens: Glorioſiſſimus Jacob⁹ cuius auxi
liū īuocas auxiliet̄ tibi. Ac ille clypeo acce
pto beato Jacobo ducēte trib⁹ diebus et
noctib⁹ natans veſtigia nauis ſecutus ad
optatū portū poſt alios incolumis venit.
Et quēadmodū beatus Jacobus ab ho-
ra qua eū inuocauit ꝑ capitis verticē iugi
ter manu tenēs porrexerat cūctis enarra
uit. Itē legit̄ ꝙ due naues ſcꝫ ſarracenoꝝ
⁊ chriſtianoꝝ in mari ſe fortiter debellaue
rūt. Et chriſtiani deuote inuocauerūt ſcm̄
Jacobū ſtatimqꝫ dei ꝟtute ⁊ orōne ſan
cti Jacobi ſarracenoꝝ nauis valida tēpe
ſtate piclitari cepit ⁊ ſubmerſa eſt cum pa
ganis. Et chriſtianoꝝ pupis beato Jaco
bo ducēte ad optatū locū cū ſalute ꝑue
nit. Itē paupes ꝗ nō habēt panem come
dere ſanctū Jacobū debēt inuocare. Vñ
vir quidā a ſancto Jacobo rediēs egere
cepit ⁊ non hñs vñ emeret ſibi panē qua
dam die vſqꝫ ad nonā ieiunās ⁊ mendica
re erubeſcens triſtis ⁊ anguſtiatus valde
fuit. vnde ſanctū Jacobū implorans ſub
quadā arbore ſolus quieuit ibiqꝫ paulu
luꝫ dormiens ſomniabat ꝙ ſanctus Ja
cobus eū paſceret. Euigilans autē ſtatim
panem ſubcinericiuꝫ ad caput ſuum repe
rit de quo quindecim dieb⁹ bis in die ſuf
ficienter edebat ⁊ altera die ſemp eundeꝫ
panē integrum in ſacculo inueniebat.

¶ De ſancto Petro ad vincula Sermo xxix.

Dirupiſti do
mine vincula mea tibi ſacrifica
bo hoſtiā laudis ps cxv. Beata mater ec
cleſia repreſentat hodie opus mire gratie
⁊ potētie qđ de⁹ fecit ī liberatiōe bti Pe
tri de carcere. Vñ in preſenti ſmone tria
ſunt dicēda. Primo quare hͦ feſtum Pe
tri ad vincula inſtitutū ſit. Secundo aliꝗ
pro informatione nr̄a. Tertio aliqua mira
cula. Quantū ad pmam ptem ſciendū
ꝙ hͦ feſtum ſolēnizat ſancta mater eccleſia
⁊ inſtitutū eſt: Primo ꝓpter liberationeꝫ
beati Petri miraculoſe a vinculis. Vñ
legit̄ ꝙ herodes poſtqꝫ decollauit ſanctū
Jacobū vidēs qꝛ hͦ iudeis placeret cepit
⁊ apprehendere Petrū ⁊ poſuit eū in car
cerem vt poſt paſca occideret. Cum auteꝫ
in craſtinū eum ꝓducturus eſſet herodes:
in ipſa nocte erat Petrus dormiēs inter
duos milites vinctus duab⁹ catenis ⁊ cu
ſtodes cuſtodiebāt portā carceris. Et ecce
angelus dñi aſtitit ⁊ lumē refulſit in carce
re ꝑcuſſoqꝫ latere Petri excitauit euꝫ di
cēs: Surge velociter ⁊ ceciderūt catene de
manib⁹ ſuis ⁊ eduxit eū foras de carcere.
Secūda cauſa eſt qꝛ alexander papa qui
ſext⁹ poſt beatū Petrū rexit eccleſiam ꝗ
multos ad fidē chriſti ꝯuertit. Et quirin⁹
tribunus hͦ vidēs ipſū incarcerauit ⁊ cum
hermes ꝑfect⁹ quē Alexāder ꝯuertit qui
rino narraret quō filiū ſuū mortuū ſuſci
taſſet dixit alexandro quirinus: habeo fi
liā gutturoſā nomīe balbinā ꝓmitto tibi
me tuā accipe fidē ſi filie mee poteris impe
trare ſanitatē. Cui alexāder. Vade ⁊ duc
ipſā ad me. hinc ꝓgens ergo filiā adduxit
Tūc ipſa cepit vincula alexādri oſculari.
Cui alexāder ait: Noli meas catenas oſcu

ſari ꝫ catenas ſcti Petri requiras·q̄s cuꝫ
deuote oſcularis·recipies ſanitateꝫ· Illa
autē vt oſculata eſt vincula ſancti Petri
integre ſanata eſt. Tunc quirinus baptiſ
ma cū omni familia ſua recipiens alexan⸗
drū de carcere traxit· Tūc alexander ꝫ fe
ſtuꝫ celebrandū inſtituit. ⁊ in honore ſan
cti Petri eccleſiam fabricauit·ibi vincula
repoſuit·⁊ ad vincula nominauit. Tertia
cauſa inſtitutionis huius feſti eſt·q2 rome
erat quidā imperator octauianus nomine
q2 fortunatiſſimus ī bello fuit·⁊ omnia ꝓ⸗
ſpere in regno ſuo eueniebant. Et cū mor
tuus eſſet·romani eū adorabant ꝓ deo·et
dieꝫ in quo mortuus fuerat celebrabant.
Tandē multo tpe poſt·edoxia filia cuiuſ⸗
dam imꝑatoris ex voto ꝑrexit hieruſalē:
vir quidā iudeus ꝓ magno munere obtu⸗
lit ei duas catenas quib9 beatus Petrus
apl'us vinctus fuerat· Cum ꝰ romā rediſ⸗
ſet ⁊ videret romanos feſtiuare ī kal'·augu
ſti ad honorē auguſti·voluit ꝙ ipſi diui⸗
nos honores exhiberēt homini damnato
cogitās ꝙ eos a tali cōſuetudine defacili
reuocare non poſſet·collocuta eſt pelagio
pape·qui ꝑpl'm blandis induxerat verbis
vt obliuioni traderēt memoriam illius er
roris·⁊ celebris fieret memoria beati Pe⸗
tri apl'i. Qđ duꝫ cūctis placuiſſet·illas ca
tenas quas de hieruſalē tulerat ꝑpl'o oſtē
dit. Papa vero ⁊ illā catenā ꝓtulit q̄ ſub
nerone ideꝫ apl'us vinctus fuit·hac ꝰ illis
ſociata ita miracl'oſe vna catena facta eſt·
ac ſi ſemꝑ vna fuiſſet. Vn̄ papa ⁊ regina
ꝯtinuꝰ ſtatuerūt vt qđ hominū indiſcreta
religio faciebat gētili damnato· mutata ī
meli9 faceret apl'oꝝ principi Petro· Ip
ſa ꝟo vincula papa in eccleſiā beati Pe
tri poſuit ⁊ diem iſtum celebrari inſtituit.
Quarta cauſa ꝙ de9 beatū Petrū mira
culoſe a vinculis abſoluit·⁊ eideꝫ ꝑtātem
ligādi ⁊ ſoluēdi tradidit Nos aūt vīculis
pctōꝝ tenemur ligati et abſolui indigem9
ideo ipſū in ſolēnitate q̄ dī ad vincula ho
norem9 vt a vinculis pctōꝝ nos abſoluat
¶ Quantū ad ſecūdā ꝑtem illi9 ſmo⸗
nis ſciendum q2 ꝑtās ligādi et ſoluendi q̄
data eſt beato Petro ⁊ oībus epiſcopis

⁊ ſacerdotib9: Vno mō intelligit' đ abſo⸗
lutione pctōꝝ. Alio modo de excōmuni⸗
catione· Vn̄ ꝓ informatione ſimplicium
ſciendum·ꝙ duplex eſt excōmunicatio·ſcꝫ
maior ⁊ minor. Minor ſeꝑat a ſacramen⸗
tis·q2 nullū ſacramentū recipienduꝫ eſt in
minori excōmunicatione·⁊ etiā oſculū pa⸗
cis· Et illā minorē excōmunicationē q̇s in
currit·qn̄ ſcienter ꝯtra ꝓhibitionē cōmuni
cat cū excōmunicato·loquēdo·comedēdo
⁊ vendēdo ⁊ ſic đ ſingulis. Sed diceres
cū excōmunicat9 ſalutet aliquē ꝟbo·vtrū
debeat eū reſalutare. Rn̄det' ꝙ nō debet
eū reſalutare·ſed pōt dicere de9 te emēdet
⁊ hmōi· Et etiā pōt ei loq̇ plura ꝟba am
monēdo·vt redeat ad gremiū ſancte mr̄is
eccleſie·⁊ petat abſolutionē a papa vl' epi
ſcopo q̇ pōt eū abſoluere. Alia ē maior ex⸗
cōmunicatio q̄ ſeꝑat ab ingreſſu eccleſie ⁊
cōione fideliū·et taliter excōmunicatus eſt
velut mēbrū abſciſum a corꝑe qđ ampli9
nullius eſt valoris. Quid enī valet man9
abſciſa a corꝑe vl' pes vel auris ⁊c. Sic il
le excōmunicatus corā deo et ſanctis eius
nullius valoris ē. Itē eſt ſicut palmes ab⸗
ſciſus a vite·i·a chriſto. Unde Ioh·xv·
Ego ſum vitis vera ⁊ vos palmites. Et ſi
cut palmes abſciſus ad aliud nō valet ni⸗
ſi vt in ignem ponat' ⁊ cōburat'. Ex alijs
ramis ⁊ lignis multa vtilia poſſunt fieri·
ſed nō ſic ex palmite abſciſo. Vn̄ Ezech.
xv· Fili hominis quid fiet đ ligno vitis ex
omnib9 lignis nemoruꝫ·q̄ ſunt inter ligna
ſiluarum: nunquid tollet' de ea lignum·vt
fiat opus aut fabricabit' de ea paxill9· vt
dependeat in eo qđcunqꝫ vas: Ecce igni
datū eſt in eſcam· Vn̄ Aug· Omnis chri
ſtian9 q̇ a ſacerdote excōmunicat' ſathane
tradit'. Vn̄ legitur de ſancto Ludouico
rege francie·q̇ dixit ꝙ nollet totū mundū
recipe ꝙ ſcienter per vnam noctem et per
vnū diem in excōmunicatiōe maiori ꝑma
neret. Hoc illi groſſi homīes nō curant·q̇
qn̄qꝫ ꝑ q̄ttuor hebdomadas vl' quiqꝫ vl'
dimidiū annū vel vltra ī excōmunicatiōe
maiori ꝑſiſtūt. Iteꝫ q̄ꝫdiu ſic pertinaciter
ſtant·tūc ſunt priuati omnibus miſſis ora
tionibus ieiunijs elemoſynis indulgentijs

totius eccleſie· ꝛ non ſunt digni intrare ec-
cleſiam niſi dũtaxat ad ſermonem audien
dum· Et ſi excõicatus vellet intereſſe diui
nis· tũc alij chriſtiani debẽt eccleſiaꝫ exire
nec ſecũ diuina audire· nec ſecũ comedere
nec ſecũ bibere· nec loqui· Et ſi triginta vi
ri aut mulieres eſſent inuitati ad cõuiuiũ
ꝛ ſi vnus publice excoĩcatus eſſet ibi· tunc
oẽs ibi bibẽtes ꝛ comedẽtes incurrũt excõ
municationẽ minorẽ· Silr̃ ſi viginti viri·
aut plures ſederẽt in vna zecha· ꝛ ſi vnus
excoĩcatus ꝑticipet in bibẽdo ꝛ ſedẽdo cũ
ipſis· oẽs ĩcurrũt minorẽ excõicationẽ· Et
ꝺ illa materia plenꝰ habet̃ in diſcipulo ꝺ
tp̃e· ſermone· lxix· Quantũ ad tertiã p
tem nota exemplũ· Erat mulier quędaꝫ q̃
multũ dilexit beatũ Petrũ aplm̃· ꝛ tñ ſa
tis mundanã vitã duxit· poſt obituꝫ eius
vna deuota ꝑſona orauit ꝑ ea. Cui deuo
te ꝑſonę appuit btũs Petrus dicẽs eam
eſſe ĩ maximo calore ignis ꝓpter cõplacen-
tiam ꝛ varietatẽ veſtiũ. Secũdo ĩ ſiti ꝛ fa
me ꝓpter delitias corpis ꝛ ciboꝝ. Tertio
in maximo frigore· qꝛ pueros et familiam
ſuã nõ bene rexit. Et dixit· ego ꝓpter ſerui
ciũ qꝺ mihi quotidie exhibuit impetraui
ſibi a dño nr̃o ieſu chriſto verã cõtritionẽ
ꝛ cõfeſſioneꝫ in extremis. Et ego impetra
bo ei adhuc ĩ breui liberationem a pęnis
purgatorij. Vñ Job· v· Ad aliqueꝫ ſcõꝝ
ꝯuertere· Item priuilegia ſancti Petri et
plura alia miracula reperies ſupra in feſto
Petri ꝛ Pauli· ſermone· xxiij·

¶ De beato Dominico de ordi ne predicatorum· Sermo· xxx·

Q Ui cuſtos eſt
dñi ſui glorificabit̃· vt habetur
Prouer· xxvij· ca· Ex q̃ thema ꝓpoſitum
cũ nomĩe ſancti dñici ꝯuenit: Igit̃ aſſum
pſi illud. Dicit̃ enĩ dñicus q̃ſi dñi cuſtos·
vel quaſi cuſtoditꝰ a dño· qꝛ dñs eũ cuſto
diuit in triplici ſtatu. Primo ſcꝫ in ſtatu
ſeculari dedit ei bñ incipe· Secũdo in ſta
tu regulari dedit ei bene ꝑficere· Tertio ĩ
ſtatu ordinis fratrũ ꝑ̄dicatoꝝ quẽ funda
uit ꝛ ad ꝑfectiõeꝫ ĩduxit ꝑſeuerare· Sꝫ ex
q̃ ipſe dñi cuſtos fuit· ꝛ dñs eũ cuſtodiuit
ideo merito gloriabit̃· Vñ in pręſenti ſer-
mone ad honorẽ ſancti dñici tria ſunt di
cenda. Primo ꝑuilegia ſancti dñici. Se
cundo aliq̃ ꝑ informatiõe noſtra. Tertio
aliqua miracula. Quantũ ad primum
ſciendũ· ꝙ btũs dñicus habet ſeptẽ ꝑuile
gia. Primũ priuilegiũ qꝛ anteq̃ꝫ natus
eſſet ꝑ̄monſtratꝰ eſt. Vñ mater ipſius añ
ipſius ortuꝫ· vidit in ſomnis ſe catulũ ge
ſtantẽ in vtero· ardentẽ in ore faculã gerẽ
tem· q̇ egreſſus ex vtero totã mundi fabri
cam incendebat. Itẽ cuidã matronę· quę
ipſum de ſacro fonte baptiſmatis leuaue
rat videbat̃· ꝙ puer dñicus ſtellã ꝑ̄fulgen
tem haberet in fronte· q̃ totũ orbẽ illuſtra
bat. ꝑ q̃ figurabat̃ ꝙ erat futurus predica
tor q̇ deberet illuminare per ſe ꝛ ſuos fr̃es
totũ mundum ꝑ verbũ dei· ꝛ frigidos pec
catores accendere in amorem dei ꝛ ꝓximi.
Secundũ priuilegiuꝫ· qꝛ in iuuentute
ĩcepit deo ſeruire· ꝛ in h̃ aſſimilatur ſancto
Nicolao. Vñ legitur de eo ꝙ exiſtens ad
huc puer ꝛ ſub nutricis cuſtodia cõſtitutꝰ
deprehenſus eſt ſępe lectũ dimittere ꝛ ſuꝑ
nudã terrã dormire. Item tandeꝫ miſſus
ad ſtudiũ amatoꝛ ſapientię· vinũ ꝑ decen
nium nõ guſtauit. Iteꝫ totã quadrageſi-
mam ieiunauit in pane ꝛ aqua· et ſilr̃ ſuꝑ
nudã terraꝫ quieſcebat· ꝛ ſic hereticĩ quibꝫ
ꝑ̄dicauit viſo eiꝰ bono exemplo ad veraꝫ
fidẽ ſunt ꝯuerſi. Itẽ legit̃ ꝙ noctibꝫ ſingu
lis tres de vna catena ferrea recipiebat di
ſciplinas· Vnã ꝑ ſe· Aliaꝫ ꝑ pctõribꝫ qui
viuũt in mũdo· vt deus ꝯuerteret eos ad
pęnitentiã. Tertiã ꝑ animabꝫ ĩ purgato-
rio exiſtentibꝫ· Vñ etiã nec carnes legitur
comediſſe· ſicut ꝛ ſui ſucceſſores fratres ſui
ordinis. Tertiũ ꝑuilegiũ· qꝛ nunq̃ꝫ pec-
cauit mortalit̃ ſ innocentiã ſuã vſq꞉ ad fi
nem vitę illibatã ſeruauit. Quartũ ꝑuile
giũ· qꝛ ꝟgo ꝑmanſit ꝛ eiꝰ ꝟginitas ꝟgini-
tati beatę Marię ſimilis fuiſſe videt̃. Ha
buit enĩ ꝟginitatẽ ĩtegrã· qꝛ fuit ꝟgo car-
ne ꝛ mẽte Sic ꝛ btũs dñicus habuit inte
gritatẽ carnis ꝛ puritatẽ mentꝭ· Scꝺo btã
ꝟgo habuit ꝟginitatẽ dedicatã· qꝛ ipſa ꝓ
ꝟginitatẽ deo vouit Vñ dr̃ ĩ decre· Ma
ria mente vouit ꝟginitatem perpetuam·